

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту**

Кафедра економічної кібернетики

06-11-07

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
“ ___ ” _____ 2017 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Адміністрування в БІС

Administration in AIS

Спеціальність 051 Економіка

Specialty 051 Economics

Спеціалізація Інформаційні технології в бізнесі

Specialization Information technology in business

Робоча програма «Адміністрування в БІС» для студентів які навчаються за спеціальністю 051 Економіка. – Рівне: НУВГП, 2017. – 12 с.

Розробник: Волошин В.С., к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики

Протокол від “ 27 ” червня 2017 року № 13

Завідувач кафедри економічної кібернетики _____ (П.М. Грицюк)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 051 Економіка

Протокол від “ 27 ” червня 2017 року № 8

Голова науково-методичної комісії _____ (Л.І. Безтелесна)

© В.С. Волошин, 2017 рік

© НУВГП, 2017 рік

Вступ

Анотація

На сьогоднішній день питання розвитку інформаційних систем загалом та бухгалтерських зокрема є досить актуальним. Для розширення функціональних можливостей таких систем потрібно проводити адміністрування. У діяльності будь-якого підприємства завжди велику роль відіграє правильно налагоджений облік. Враховуються товари, гроші, договори, постачальники і покупці, співробітники і багато іншого. Вся ця інформація важлива при роботі підприємства для правильної оцінки і планування подальшої діяльності.

У наше століття інформаційних технологій звичайно ж облік ведеться за допомогою комп'ютера. Але для того щоб комп'ютерний облік був дійсно ефективним, одного комп'ютера мало, потрібна хороша обліково-аналітична інформаційна система.

Ключові слова: інформаційні системи, адміністрування, інформація, програмування, бухгалтерський облік, програмне забезпечення, конфігурація, автоматизація.

Abstract

To date, the development of information systems in general and accounting in particular is very important. To extend the functionality of these systems should be conducted administration. The activities of any company always plays a major role properly adjusted accounting. Take into account goods, money, contracts, suppliers and customers, employees and more. All this information is important when operating company for proper evaluation and planning of future activities.

In this age of information technology course records are maintained by computer. But to computer records was really effective, one computer enough, need good analytical accounting information system.

Keywords: information systems, administration, information, programming, accounting, software, configuration, automation.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	цикл загальної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
	Спеціалізація: Інформаційні технології в бізнесі	9-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4 самостійної роботи студента - 7	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		26 год.	2 год.
		Лабораторні	
		26 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		76 год.	116 год.
		Індивідуальні завдання	
		КР-22 год.	
Вид контролю			
екзамен			

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 35% до 65%

для заочної форми навчання - 8% до 92%.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою викладання дисципліни “Адміністрування в БІС” є засвоєння теоретичних і практичних знань з основ налагодження та функціонування бухгалтерських інформаційних систем (БІС), їх використання для підсилення фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій будь-якої галузі економіки та форми власності; ознайомлення із сучасними інформаційними технологіями та їх використанням в інформаційних системах обліку; вивчення технологій конструювання та програмування в таких системах.

Основні завдання полягають у засвоєнні як теоретичних основ адміністрування в БІС, так і в набутті практичних умінь та навичок застосування засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при дослідженні соціально-економічних систем та розв'язуванні завдань фахового спрямування, аналізу та синтезу складних соціально-економічних та інформаційних систем, розробки, планування та реалізації заходів, спрямованих на вирішення проблемних ситуацій в бухгалтерському обліку.

В результаті вивчення дисципліни **студент повинен знати:**

- сутність, особливості та режими роботи БІС;
- основні етапи здійснення конфігурації бухгалтерських систем;
- терміни та поняття бухгалтерського обліку;
- механізми функціонування та взаємозв'язку між прикладним програмним забезпеченням бухгалтерського типу;
- основні редактори для безкоштовного ведення обліку.

В результаті вивчення дисципліни **студент повинен вміти:**

- створювати конфігурації БІС на основі шаблонів;
- програмувати в середовищі бухгалтерських систем;
- встановлювати та налаштовувати інформаційні системи обліку;
- оптимізувати структуру прикладного програмного забезпечення.

Програма розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки магістрів.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основи адміністрування та налаштування БІС

Тема 1. Встановлення бухгалтерських інформаційних систем.

Поняття конфігурації. Інсталяція прикладного програмного забезпечення. Перевірка на відповідність системним вимогам. Встановлення програмних модулів.

Тема 2. Інтерфейс конфігуратора ІС.

Об'єднання конфігурацій. Функціонування головного меню та панелі інструментів. Налаштування правил підтримки. Порівняння модулів. Дерево конфігурації.

Тема 3. Синтаксис мови програмування бухгалтерської ІС.

Елементи мови програмування, параметри та ключові слова. Компіляція програмного коду. Створення форм. Поняття програмного модуля, процедури та функції.

Тема 4. Структура програмного модуля БІС.

Поняття розділу опису змінних. Розділ опису програми. Приклади програмного коду. Константи та змінні. Числові, стрічкові, логічні типи даних. Агрегатні типи даних. Приклади використання помічника синтаксису.

Тема 5. Процедури та функції конфігуратора в БІС.

Визначення різниці між процедурами та функціями. Арифметичні операції. Об'єднання стрічок одна з одною. Логічні операції. Функції діалогу з користувачем.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Програмування в БІС

Тема 1. Обробка, перетворення та форматування даних.

Форматування числових та стрічкових типів даних. Перетворення даних типу дата. Додаткові функції роботи з даними. Логічні оператори та оператори циклу. Поняття масивів.

Тема 2. Поняття та приклади застосування таблиці значень в бухгалтерській ІС.

Поняття таблиці значень. Групування та сумування колонок таблиці значень. Програмне створення таблиці значень. Робота з зовнішніми файлами інформаційної системи.

Тема 3. Робота з прикладними об'єктами.

Основи написання програмного коду на основі довідників, документів, реєстрів і бухгалтерських проводок. Створення нових документів. Методи роботи з реєстрами. Розробка модуля проведення документа.

Тема 4. Створення запитів та звітів в БІС.

Проста вибірка даних з використанням мови програмування інформаційної системи. Конструктор запитів. Оператори вбудованої мови запитів.

Тема 5. Синтаксичний контроль написання програмного коду.

Налаштування налагоджувача програмного коду. Поняття точки зупинки. Розрахунок значень змінної в налагоджувачі. Перегляд інформації у налагоджувачі. Команди налагоджувача, його меню та кнопки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у т.ч.				усього	у т.ч.			
л		лаб	інд	ср	л		лаб	інд	ср	
Модуль 1										
Змістовий модуль 1										
Тема 1. Встановлення бухгалтерських інформаційних систем.	10	2	2	-	6	8	-	-	-	8
Тема 2. Інтерфейс конфігуратора ІС.	10	2	2	-	6	8	-	-	-	8
Тема 3. Синтаксис мови програмування бухгалтерської ІС.	10	2	2	-	6	12	2	2	-	8
Тема 4. Структура програмного модуля БІС.	10	2	2	-	6	8	-	-	-	8

Тема 5. Процедури та функції конфігуратора в БІС.	20	4	4	-	12	18	-	2	-	16
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	-	36	54	2	4	-	48
Змістовий модуль 2										
Тема 1. Обробка, перетворення та форматування даних.	12	2	2	-	8	16	-	2	-	14
Тема 2. Поняття та приклади застосування таблиці значень в бухгалтерській ІС.	12	2	2	-	8	12	-	-	-	12
Тема 3. Робота з прикладними об'єктами.	16	4	4	-	8	16	-	2	-	14
Тема 4. Створення запитів та звітів в БІС.	16	4	4	-	8	16	-	2	-	14
Тема 5. Синтаксичний контроль написання програмного коду.	12	2	2	-	8	14	-	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	68	14	14	-	40	74	-	6	-	68
Разом за модулем 1	128	26	26	-	76	128	2	10	-	116
Модуль 2										
ІНДЗ	22	-	-	22	-	22	-	-	22	-
Разом за модулем 2	22	-	-	22	-	22	-	-	22	-
Усього годин	150	26	26	22	76	150	2	10	22	116

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		денна	заочна
1.	Встановлення бухгалтерських інформаційних систем.	2	-
2.	Інтерфейс конфігуратора ІС.	2	-
3.	Синтаксис мови програмування бухгалтерської ІС.	2	2
4.	Структура програмного модуля БІС.	2	-
5.	Процедури та функції конфігуратора в БІС.	4	2
6.	Обробка, перетворення та форматування даних.	2	2
7.	Поняття та приклади застосування таблиці значень в бухгалтерській ІС.	2	-
8.	Робота з прикладними об'єктами.	4	2
9.	Створення запитів та звітів в БІС.	4	2
10.	Синтаксичний контроль написання програмного коду.	2	-
Разом		26	10

6. Завдання для самостійної роботи

За чинним навчальним планом на вивчення дисципліни «Адміністрування в БІС» студентам відведено 5 кредитів (150 годин), в тому числі:

- для денної форми навчання: лекції – 26 годин, лабораторні заняття – 26 годин,

ІНДЗ – 22 години, самостійна робота – 76 годин.

- для заочної форми навчання: лекції – 2 години, лабораторні заняття – 10 годин, ІНДЗ – 22 години, самостійна робота – 116 годин.

Число кредитів ЕСТС	Загальний обсяг дисципліни	Розподіл часу				Частка самостійної роботи, %	
		Аудиторні заняття		Самостійна робота			
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
5	150	52	12	76	116	51	77

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		денна	заочна
1	Встановлення бухгалтерських інформаційних систем.	6	8
2	Інтерфейс конфігуратора ІС.	6	8
3	Синтаксис мови програмування бухгалтерської ІС.	6	8
4	Структура програмного модуля БІС.	6	8
5	Процедури та функції конфігуратора в БІС.	12	16
6	Обробка, перетворення та форматування даних.	8	14
7	Поняття та приклади застосування таблиці значень в бухгалтерській ІС.	8	12
8	Робота з прикладними об'єктами.	8	14
9	Створення запитів та звітів в БІС.	8	14
10	Синтаксичний контроль написання програмного коду.	8	14
	Разом	76	116

Звіт про самостійну роботу подається у вигляді електронного варіанту та звіту з кожної теми, наведеної у таблиці. Оформлення – в окремому звіті для самостійної роботи.

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне завдання визначає конкретну спрямованість роботи студента в сфері економічної або інформаційної діяльності та уточнює склад і зміст інформаційного матеріалу, необхідного для опанування під час вивчення дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з дисципліни «Адміністрування в БІС» представлене у вигляді курсової роботи.

Тема індивідуального завдання визначається студентом, погоджується з викладачем, який може конкретизувати її, доповнити або змінити виходячи з потреб об'єкта курсової роботи.

Виконання індивідуального завдання містить у собі виконання таких робіт, як вивчення і освоєння питань організації і функціонування виробничої системи, системи управління підприємством та її інформаційного забезпечення. При цьому

визначається статус підприємства, вид господарської діяльності, виробнича й організаційна структури, номенклатура продукції або види послуг, техніко-економічні показники роботи підприємства, його зовнішньоекономічні і господарські зв'язки, виробничі і фінансові проблеми. Крім того, докладно вивчається виробнича й організаційна структура одного з підрозділів підприємства; технологія й організація виробничого процесу або надання послуг; склад і розподіл функціональних обов'язків робітників цього підрозділу, зайнятих безпосередньо в сфері організації і управління; склад і зміст операцій, виконуваних ними на робочому місці; методи розрахунку техніко-економічних показників діяльності як даного підрозділу, так і підприємства в цілому; ступінь завантаженості робітників даного підрозділу; проблеми і стан автоматизації процесу обробки інформації; «вузькі» місця існуючої системи бухгалтерського обліку.

Якщо на даному підприємстві функціонує бухгалтерська система обробки інформації, то студент повинен вивчити: функціональну структуру цієї системи (загальну характеристику і склад підсистем, склад задач); інформаційний взаємозв'язок елементів системи; функції і склад структурного підрозділу, що займається розробкою, впровадженням і експлуатацією автоматизованої системи; характеристику засобів обчислювальної техніки, задіяних у цій системі; характеристику і призначення обчислювальної мережі (якщо вона є); принципи її функціонування, взаємозв'язок із зовнішніми мережами і системами; характеристику засобів програмного і інформаційного забезпечення; постановку задач, інформаційне і програмне забезпечення тих задач, що по функціональному призначенню відносяться до функцій підрозділу; показники роботи засобів обчислювальної техніки; перспективи розвитку системи; методичні, нормативні та інші документи і матеріали, що використовуються на підприємстві в процесі розробки і експлуатації автоматизованої системи.

Зібрані матеріали систематизуються по розділам і оформляються у вигляді пояснювальної записки до курсової роботи обсягом 25-30 сторінок.

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Адміністрування в БІС» використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання з застосуванням :

- лекцій у супроводі мультимедійної презентації;
- опорного роздаткового графічного матеріалу;
- індивідуальних творчих завдань при виконанні лабораторних робіт.

9. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (250 тестів, одна правильна відповідь з п'яти запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з лабораторних занять – на основі перевірки виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання, задачі, лабораторні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання студентів денної та заочної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5		
5	5	5	5	5	5	5	10	10	5		

T1, T2 ... T5 – теми змістовних модулів.

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
50	10	40	100

У заліково-екзаменаційній відомості результати навчання проставляються за двома шкалами – 100-бальною та національною. Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Шкали оцінювання для екзамену та курсової роботи

90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	добре
64-73	задовільно
60-63	задовільно
35-59	не задовільно з можливістю повторного складання
0-34	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Адміністрування в БІС»:

- Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни;
- конспект лекцій на паперовому носії;
- конспект лекцій на електронному носії;
- комплект презентацій;
- Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Адміністрування в БІС» для студентів за спеціальністю 051 Економіка за спеціалізацією «Інформаційні технології в бізнесі» розміщені на електронних носіях.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бізнес-моделювання й управління потоками робіт і документообігом в економічних системах : монографія / В. С. Пономаренко, І. О. Золота-рєова, С. В. Мінухін та ін. ; за заг. ред. д.е.н., проф. Пономаренко В. С. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 272 с.
2. Григорєва В. ІС: Підприємство 8.0. Управління торгівлей / В. Григорєва. – СПб. : Тритон, 2005. – 140 с. : ил.
3. Информационные системы в экономике : учебник / под ред. В. В. Ди-ка. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 272 с.
4. Павленко Л. А. Корпоративні інформаційні системи : навч. посібн. / Л. А. Павленко. - 2-ге вид., стер. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2005. – 260 с.
5. Пономаренко В. С. Інструментальні засоби розробки та підтримки баз даних розподілених інформаційних систем : навч. посібн. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2001. – 132 с.
6. Пономаренко В. С. Організація даних у розподілених інформаційних системах : навч. посібн. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х. : РІО ХДЕУ, 2000. – 104 с.
7. Сиротинська А. П. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу : навч. посібн. / А. П. Сиротинська, І. Д. Лазаришина. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 264 с.

Допоміжна

1. Пасічник В. В. Організація баз даних та знань: підручник. / В.В. Пасічник, В.А. Резніченко. – Київ: Видавнича група ВНУ, 2006. – 384 с.
2. Гайна Г. А. Основи проектування баз даних : навч. посібник. / Г.А. Гайна. – К.: Кондор, 2008. – 200с.
3. Автоматизированные информационные технологии в экономике: Учебник / Под ред. Г.А. Титоренко. – М.:Компьютер, ЮНИТИ, 1998.
4. Грабауров В.А. Информационные технологии для менеджеров. – М.: Финансы и статистика, 2001.
5. Эймор, Дэниел . Электронный бизнес: эволюция и/или революция.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. –725 с.
6. Информационные технологии в маркетинге: Учебник для вузов/ под ред. Проф. Г.А. Титоренко. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000.
7. Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник. / За ред. В.С. Пономаренка. – К.: ВЦ. «Академія», 2002.
8. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998.
9. Ситник В.Ф. , Краєва О.С. Технологія автоматизованої обробки економічної інформації: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни «Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі та аудиті» студентами спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит» денної та заочної форми навчання / Сиротинська А.П. – Рівне, НУВГП, 2015. – 38 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/3223>.

13. Інформаційні ресурси

До складу інформаційних ресурсів навчальної дисципліни входять :

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
2. Наукова бібліотека НУВГП. – 33000, м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.nuwm.edu.ua>, <http://ep3.nuwm.edu.ua>.
3. Комп'ютерне навчання продуктам і технологіям Microsoft [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.microsoft.com/learning/ru-ru/default.aspx>.
4. Офіційний Веб-портал компанії Майкрософт (українською мовою) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/uk-ua/default.aspx>.